

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése

Az ügy száma: Gfv.VI.30.004/2025/3.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: cég1 (cím1.)

A felperes képviselői: Dr. Hidasi és Társai Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: dr. Hidasi Gábor ügyvéd)

Az alperesek: cég2 (cím3) I. rendű,

név1 cím3) II. rendű,

név2 (cím3) III. rendű

Az alperesek képviselője: Dr. Érdi Zsolt ügyvéd (cím4)

A per tárgya: vállalkozói díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Székesfehérvári Törvényszék 1.Gf.40.100/2024/8. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Bicskei Járásbíróság 3.G.40.004/2019/148. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Megállapítja, hogy az I. rendű, II. rendű és III. rendű alperesek együttesen 702.604 (hétszázkétezer-hatszáznégy) forint felülvizsgálati illeték visszatérítését kérhetik az adóhatóságtól.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes mint megrendelő és a II. rendű alperes mint egyéni vállalkozó között 2017. június 30-án vállalkozási szerződés jött létre három darab több emeletes épülettömbből álló társasház lakatos munkáinak kivitelezésére. 2018. január 26-án szerződésátruházásra került sor, ennek eredményeként a vállalkozó a II. rendű alperes ügyvezetésével működő I. rendű alperes lett. A II. rendű alperes és a III. rendű alperes ugyanakkor készfizető kezességet vállalt a vállalkozási szerződésből eredő valamennyi kötelezettségért.

[2] A vállalkozási szerződés megszüntetésére úgy került sor, hogy az I. rendű alperes csak részben teljesített.

A kereset és az ellenkérelem

[3] A felperes módosított keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az I. II. és III. rendű alpereseket (a továbbiakban: alperesek) túlfizetésből eredő 16.064.025 forint vállalkozói díj visszatérítésére.

[4] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú és a másodfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság az aggálytalan igazságügyi építésszakértő vélemény alapul vételével ítéletében 8.783.040 forint egyetemlegesen történő megfizetésére kötelezte az alpereseket, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[6] Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a tényállás fellebbezés szempontjából nem releváns pontosítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett részében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdésére utalással helybenhagyta. Határozatának indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben felhozott körben a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényeket és felmerült bizonyítékokat helyesen értékelve hozta meg döntését. A fellebbezésre tekintettel rámutatott: az alperesek a szakértői véleménnyel kapcsolatos nyilatkozatukban a szakvélemény esetleges hiányosságaival, ellentmondó vagy homályos megállapításaival kapcsolatos, ezek tisztázására irányuló körülményeket nem jelölték meg, valamint erre irányuló kérdéseket sem tettek fel. Erre figyelemmel megállapította, hogy az alperesek szakértői véleménnyel kapcsolatos nyilatkozatai alapján helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor mellőzte az ezzel kapcsolatos további bizonyítás elrendelését.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[7] A jogerős ítélet ellen az alperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezése mellett elsődlegesen a felperes keresetének az elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.

[8] Az alperesek a felülvizsgálati kérelemmel együtt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztettek, amelyet a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára alapítottak. Az engedélyezés iránti kérelmükben megsértett jogszabályhelyként a Pp. 183. § (6) bekezdését, a Pp. 237. §-át, a Pp. 253. §-át, a Pp. 279. § (1) bekezdését, a Pp. 307. § (2) bekezdését, a Pp. 308. § (3) bekezdését, a Pp. 313. § (3) bekezdését, a Pp. 346. § (5) bekezdését és a Pp. 381. §-át jelölték meg.

[9] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjával összefüggésben előadták, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői bizonyítás körében a felek által előterjesztett indítványt indokolás nélkül mellőzte úgy, hogy a közrehatási kötelezettségét anyagi pervezetés útján elmulasztotta teljesíteni. Álláspontjuk szerint szükséges a Kúria joggyakorlat egységét biztosító állásfoglalása, illetve annak az elvi éllel való rögzítése, hogy a bíróság a fél által hiányosan előterjesztett bizonyítási indítványt csak abban az esetben mellőzheti, ha azt megelőzően az anyagi pervezetés körében felhívta a felet mind az indítvány hiányos voltára, mind arra, hogy amennyiben nem pontosítja, a bíróság mellőzni fogja azt. Állították, hogy a jogerős ítélet ellentétes a Kúria gyakorlatával, és ellentmond a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezletének állásfoglalásaiban foglaltaknak. Hivatkoztak a Kúria Pfv.20.188/2024/6. számú, a Debreceni Ítélőtábla Pf.20.388/2022/5. számú, a Fővárosi Ítélőtábla Pf.20.277/2023/19. számú, a Debreceni Ítélőtábla Pf.20.417/2020/5. számú és a BH2024.12. számú határozatokra, amelyek bár nem azonos pertárgyú ügyekben keletkeztek, de érvelésük szerint a szakértői véleményre, illetve az ítélet jogi indokolására vonatkozóan általános elvi megfogalmazásokat tartalmaznak.

A Kúria döntése és jogi indokai

[10] A felülvizsgálat a kérelemben megjelölt okból nem engedélyezhető.

[11] A Kúria előjáróban rögzíti: a másodfokú bíróság a tényállást csak a felek közötti elszámolást nem érintő körben pontosította, ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben. Erre figyelemmel a felülvizsgálat szempontjából releváns kérdésben az első- és a másodfokú bíróság ítéletei egybehangzónak minősülnek. Nem kétséges, hogy az alperesek maguk is egybehangzónak ítélték a perbeli határozatokat tekintettel arra, hogy felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztettek a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a Pp. 408. § (2) bekezdése, a 409. § (1) bekezdése, valamint a 412. § (2) bekezdése alapján.

[12] A Kúria az alperesek engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta. A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel a Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja alapján azt vizsgálta, hogy a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt-e a felülvizsgálat engedélyezése.

[13] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján – az alábbiak szerint – a Pp. 409. § (2) bekezdésének a) pontjában foglalt követelmények nem teljesültek.

[14] A joggyakorlat egységének biztosítása érdekében, vagy továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a bírói gyakorlat egységes ugyan, de annak követése a körülmények változására tekintettel nem támogatható. A bírói gyakorlat szempontjából a bíróságok által hozott határozatoknak van jelentősége, ezért – miután az alperesek által hivatkozott Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezletének állásfoglalásai nem tartoznak e fogalmi körbe – a Kúria annak eldöntése során, hogy a bírói gyakorlat egységes-e, vagy az eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll-e fenn, ezeket nem vehette figyelembe.

[15] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulatra alapított engedélyezés iránti kérelem tartalmi követelménye, hogy a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet

fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a BHGY-ban közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes. Ez utóbbi igazolására az engedélyezés alapjául szolgáló eltérő bírói döntéseket egyértelműen azonosítható módon – legalább a határozatot hozó bíróság nevének és a határozat számának feltüntetésével – kell megjelölni. Eltérő bírói döntésként pedig kizárólag másodfokon jogerőre emelkedett vagy kúriai döntésre lehet hivatkozni (Kúria Pfv.20.723/2022/2., Pfv.20.992/2021/3., Pfv.20.307/2021/2.).

[16] Az alperesek által megjelölt és az engedélyezés körében vizsgálható a Kúria Pfv.20.188/2024/6. számú, a Debreceni Ítéltábla Pf.20.388/2022/5. számú, a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.277/2023/19. számú, és a Debreceni Ítéltábla Pf.20.417/2020/5. számú határozatok és a felülvizsgálattal támadott határozat között az ügyszakosság, azaz legalább a releváns tények lényegi hasonlósága és az alkalmazott anyagi jogi szabály egyezősége, nem áll fenn. Ezek hiánya a konkrét ügy és a megjelölt határozatok jogegységi szempontú összevetését, így a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja első fordulatainak megvalósulását kizárja.

[17] A Kúria rögzíti, hogy a perben eljáró bíróságok a rendelkezésükre álló bizonyítékok szabad mérlegelése és értékelése folytán fogadták el aggálytalannak a szakvéleményt, és nem adtak helyt a szakvélemény kiegészítése iránti indítványnak. Utal arra a Kúria: annak megítélése, hogy helyes döntést hoztak-e az eljáró bíróságok, meghaladja a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálásának kereteit, az csak a felülvizsgálati kérelem érdemi szakaszában vizsgálható (Kúria Gfv.V.30.536/2022/2., Pfv.V.20.165/2024/2.).

[18] Az alperesek a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja körében hivatkoztak továbbá a BH2024.121. számú határozatra, amely hangsúlyozza, hogy az ítélet jogi indokolásra vonatkozó részének tartalmaznia kell – többek között – azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság a felajánlott bizonyítást mellőzte. Az alperesek hivatkozásával ellentétben a Kúria megállapította, hogy a jogerős határozat indokolása egyértelműen kitért azokra a körülményekre, amelyek alapján az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte az alperesek szakvélemény kiegészítésére irányuló indítványát, ezért a jogerős ítélet a BH2024.121. számú határozattól való eltérésére alaptalanul hivatkoztak az alperesek.

[19] Mindezek alapján az alperesek által megjelölt határozatok egyike sem volt alkalmas arra, hogy a szétartó bírói gyakorlatot alátámassza vagy azt, hogy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Erre tekintettel a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulata vonatkozó tartalmi követelmények nem teljesültek.

[20] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának második fordulata abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kúria Gfv.VI.30.077/2024/10.). Ez esetben tehát elő kell adni azokat a körülményeket, amelyek változása folytán indokolt a kialakult bírói gyakorlat továbbfejlesztése (Kúria Pfv.VI. 21.267/2023/4.).

[21] Az alperesek engedélyezés iránti kérelmükben nem jelöltek meg az engedélyezés alapjául szolgáló eltérő (szétartó, divergáló), illetve továbbfejlesztendő bírói gyakorlatot és azt sem indokolták, hogy a már kialakult és egységes bírói gyakorlat követése miért nem indokolt.

[22] E tartalmi hiányosságok miatt a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának mindkét fordulata alapított engedélyezési kérelem alaptalan. Megjegyzi a Kúria, hogy ugyanabban a jogkérdésben a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont mindkét fordulata egyidejűleg történő hivatkozás egyébként sem alkalmas a felülvizsgálat engedélyezésének megalapozására,

ugyanis nem lehet egy jogkérdés kapcsán egyszerre széttartó, illetve egységes a joggyakorlat (Kúria Pfv.VII.20.946/2023/2., Pfv.VI.20.185/2024/2.).

[23] Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdésének a) pontjára alapított felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[24] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (2a) bekezdés a) pontja értelmében ítélet esetén az Itv. 39–41. § szerint meghatározott illetékalap után 2%, de legalább 10.000 forint, legfeljebb 700.000 forint. Jelen eljárásban a per tárgyának értéke az alperesek felülvizsgálati kérelmében is megjelölt pertárgyérték, azaz 8.783.040 forint, így az engedélyezési eljárásban az eljárási illeték összege 175.700 forint. Az alperesek ezért az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján kérhetik az általuk összesen megfizetett illeték (878.304 forint) és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetéke (175.700 forint) közötti különbözet (702.604 forint) visszatérítését az illetékes állami adóhatóságtól. A Kúria tájékoztatja az alpereseket, hogy az illeték visszatérítését az adóhatóságtól kérniük kell, elbírálására az adóhatóság rendelkezik hatáskörrel.

[25] A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemről a Pp. 411. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül határozott.

[26] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

[27] A Kúria megtagadja a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára alapított felülvizsgálatot amennyiben a fél kérelmében nem igazolta, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy az eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

Az alkalmazott jogszabályok

[28] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 409. § (2) bekezdés a) pont, 411. § (1)-(2) bekezdés

Budapest, 2025. május 21.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bírósági ügyintéző